

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/2383
Karar No : 2011/3671

Davacı : Turcas Petrol A.Ş.
Vekilleri : Av. Dr. İ. Yılmaz Aslan, Av. İ. Ünal Doğan
Gazi Umur Paşa Sokak, Bimar Plaza, No:38/8
Balmumcu-Beşiktaş/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B3 Blok Bilkent/ANKARA
Vekili : Av.Nagehan Özseyhan-Aynı adreste

Davanın Özeti : Rekabet Kurulu'nun 09.02.2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı kararının, davacı şirket ile Posta ve Telgraf Teşkilatı Biriktirme ve Yardım Sandığı (PTT BYS) arasındaki dikey anlaşmaya yönelik kısmının iptali istenilmektedir.

Savınmanın Özeti : Dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Zühal Aysun SUNAY'ın Düşüncesi :2577 sayılı Kanun'un 15-1/b maddesi uyarınca davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, 2577 sayılı Kanun'un 14. maddesi uyarınca Tetkik Hâkiminin raporu ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra işin gereği görüldü;

Dava, Rekabet Kurulu'nun 09.02.2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı kararının, davacı şirket ile Posta ve Telgraf Teşkilatı Biriktirme ve Yardım Sandığı (PTT BYS) arasındaki dikey anlaşmaya yönelik kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde, idarî dava türleri sayılmış ve iptal davaları, idarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan davalar olarak tanımlanmış; Kanun'un dava dilekçeleri üzerine yapılacak ilk incelemeyi düzenleyen 14. maddesinin 3/d bendinde ise, dava dilekçesinin idarî davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı yönünden de inceleneceği hükme bağlanmıştır.

Bilindiği gibi, idarî işlemlerin idarî davaya konu olabilmeleri için, kesin ve yürütülebilir olma niteliklerini birlikte taşımaları gerekmektedir. Başka bir anlatımla, işlemin yürütülebilir duruma gelmesi, mevzuatta öngörülen unsurları taşıması ve uygulamaya konulmaya hazır bulunması iptal davası için zorunlu koşullardan birisidir. Ön işlemler ise, kesin ve yürütülmesi

T.C.

DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2011/2383

Karar No : 2011/3671

zorunlu işlemlerin ortaya çıkarılmasına yönelik hazırlık işlemleridir ve tek başına kişiler üzerinde hukuksal etki yaratmazlar. Bu nedenle iptal davasına konu edilemezler.

Bu itibarla, Rekabet Kurulu'nun dava konusu 09.02.2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı kararının, yukarıda özellikleri belirtilen idarî işlem çerçevesi içinde değerlendirilmesinin yapılması, idarî davaya konu olabilme niteliğinin irdelenmesi gerekmektedir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmış; 40. maddesinde, Kurul'un, re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği belirtildikten sonra 41. maddesinde, önaraştırma raporunun Kurul'a teslimini takip eden 10 gün içinde, Kurul'un elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek karar vermek üzere toplanacağı ve soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği düzenlenmiştir.

Diğer yandan, 4054 sayılı Kanun'un Kurul kararlarına karşı yargı yolunu düzenleyen 55. maddesinde ise, Kurul'un nihaî kararlarına, tedbir kararlarına ve idarî para cezalarına ilişkin kararlarına karşı açılacak iptal davalarının ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da görüleceği hükme bağlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Posta ve Telgraf Teşkilatı Biriktirme ve Yardım Sandığı (PTT BYS) tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 07.12.2010 tarihinde giren şikâyet dilekçesinde özetle; PTT BYS ile Turcas Petrol A.Ş. (Turcas) arasında 03.12.1992 tarihli Protokol imzalandığı ve PTT BYS'ye ait tapuda Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Gazi Mahallesi, 42042 ada, 1 parselde kayıtlı taşınmazın 25 yıllık süre ile Turcas'a kiralanarak kira hakkının tapuya şerh edildiği, aynı tarihte hisselerinin tamamı PTT BYS'ye ait olan BYS İnşaat Turizm ve Ticaret A.Ş. (BYS İnşaat) ile Turcas arasında bayilik sözleşmesi akdedildiği, akaryakıt istasyonunun bir süre bu şirket tarafından işletildikten sonra yine Turcas'ın muvafakati ile Karden Otomotiv Sanayi Ticaret Limited Şirketi (Karden)'ne kiraya verildiği, Turcas'a gönderilen 28.09.2010 tarihli ihtarname ile Rekabet Kurulu kararları gereğince tapudaki kira şerhinin kaldırılmasının talep edildiği; ancak Turcas tarafından gönderilen cevabi ihtarnamede aradaki ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamına girmediği ve kira şerhinin kaldırılmayacağına kendilerine bildirildiği, bunun üzerine Rekabet Kurumu'ndan görüş talep edildiği, 1. Daire Başkanlığı'ndan alınan yazıda, taraflar arasındaki ilişkinin Tebliğ'de yer alan düzenlemelere tabi olduğunun kendilerine bildirildiği, bunun üzerine başvuru sahibi tarafından yeni bir ihtarname keşide edilerek taraflar arasındaki kira sözleşmesinin feshedildiği ve tapudaki kira şerhinin kaldırılması gerektiğinin bildirildiği, Turcas tarafından gönderilen cevabi ihtarnamede bahsi geçen konuların doğrulandığı ancak kiracı olan üçüncü şahıs ile

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/2383
Karar No : 2011/3671

aralarındaki anlaşmazlık nedeniyle zarar gördüğünden ihtarnamede belirtilen hususların yerine getirilemeyeceğinin kendilerine bildirildiği, bu eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiği iddialarının yer aldığı, başvuru üzerine önaraştırma yapılmasına karar verildikten sonra, önaraştırma sonucu alınan dava konusu 09.02.2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı Rekabet Kurulu kararında; dikey ilişkinin temelini teşkil eden Turcas lehine 1992 yılında tanınan 25 yıl süreli tapuya şerh edilmiş kira hakkı ve akaryakıt bayilik sözleşmesinden oluşan dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanabildiği, bahse konu dikey ilişkiye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağı, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine karar verildiği, hakkında şikâyet başvurusunda bulunulan davacı şirket tarafından da sözü edilen Kurul kararının iptali istemiyle bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin birinci fıkrasında, Kurul'un, ihbar, şikâyet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya re'sen bu Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerinin ihlâl edildiğinin tespiti halinde, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu Kanun'un Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlâlden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildireceği, üçüncü fıkrasında, Kurul'un, birinci fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlâl ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildireceği; dördüncü fıkrasında ise, Kurul'un, nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlâlden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabileceği hükme bağlanmıştır.

Dava konusu Rekabet Kurulu kararı; 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca tesis edilen, dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanabildiği, bahse konu dikey ilişkiye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağı, bu nedenle taraflara gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde aralarındaki dikey anlaşmayı sonlandırmaları gerektiği, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı konusunda uyarıcı bir işlem olup, işlemde 9. maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen geçici tedbir niteliği de bulunmamaktadır.

İdarî işlemlerin yukarıda belirtilen niteliği ve dava konusu işlemin içeriği birlikte değerlendirildiğinde; dava konusu Kurul kararının, kesin ve yürütülebilir bir işlem olmadığı, buna karşılık takdirin dikey anlaşmanın taraflarında olmak üzere, Kanun'un 4. maddesine aykırı görülen dikey anlaşmaya son verilmesi konusunda uyarılmasına ve ilgililerin bilgilendirilmesine yönelik bir işlem olduğu anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/2383
Karar No : 2011/3671

Bu durumda; 2577 sayılı Kanun'da yer alan yasal düzenleme karşısında, idarî davaya konu edilebilecek nitelikleri taşımayan dava konusu Kurul kararının iptali isteminin esasının incelenmesi olanağı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı Kanun'un 15-1/b maddesi uyarınca davanın incelenmeksizin reddine, aşağıda dökümü yapılan 124,70-TL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.100-TL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 12.09.2011 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Turan	Gürsel	Zeki
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	KARAKAYA	MEKİK	YİĞİT

(X)

Yargılama Giderleri :
Başvuru Harcı : 28,20.-TL
Karar Harcı : 38,20.-TL
YD Harcı : 30,30.-TL
Posta Gideri : 28,00.-TL
Toplam : 124,70-TL

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/2383
Karar No : 2011/3671

(X) KARŞI OY

4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrasında Kurul'un, nihaî karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlâlden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihaî kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabileceği kuralı yer almış, anılan Kanun'un Kurul kararlarına karşı yargı yolunu düzenleyen 55. maddesinde de, Kurul'un nihaî kararlarına, tedbir kararlarına ve idarî para cezalarına ilişkin kararlarına karşı açılacak iptal davalarının ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da görüleceği hükme bağlanmıştır.

Dava konusu edilen Kurul kararının incelenmesinden; Kurul kararının, uyuşmazlık konusu dikey anlaşmanın 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlâl teşkil edeceği ve Kanun'un 4. maddesi uyarınca bir soruşturmaya konu olabileceği konusunda Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca alınan geçici tedbir kararı niteliğinde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu nedenle, Kanun'un 55. maddesi kapsamına giren uyuşmazlığın esasının incelenmesi gerektiği oyuyla, davanın incelenmeksizin reddine yönelik karara katılmıyorum.

Üye
Ali ÖZTÜRK

